

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

- **Başkent:** Ankara
- **Alan:** Yaklaşık 783.562 km²
- **Dil:** Türkçe
- **Para Birimi:** Türk Lirası (TRY)
- **Nüfus:** Yaklaşık 86 milyon (güncel verilere göre)
- **Komşuları:** Batıda Yunanistan ve Bulgaristan; doğuda Gürcistan, Ermenistan, Nahçıvan (Azerbaycan) ve İran; güneyde ise Irak ve Suriye yer alır.
- **Denizleri:** Karadeniz, Akdeniz ve Ege Denizi ile bir iç deniz olan Marmara Denizi.
- **Gölleri:** Van Gölü, Tuz Gölü, Beyşehir Gölü ve Eğirdir Gölü en büyükleri arasındadır.
- **Akarsuları:** Kızılırmak, Yeşilirmak, Sakarya, Fırat, Dicle, Aras ve Meriç önemli akarsularıdır.
- **Dağları:** Ağrı Dağı, Erciyes, Kaçkarlar, Toros Dağları ve Kuzey Anadolu Dağları.
- **Ovaları:** Konya Ovası, Çukurova, Iğdır Ovası ve Ege'deki çöküntü ovaları (Büyük Menderes, Küçük Menderes gibi).
- **Platoları:** Haymana, Cihanbeyli, Obruk, Bozok ve Erzurum-Kars platoları.
- **İklimi ve İklim Özellikleri:** Türkiye'de üç ana iklim tipi görülür:
  - **Akdeniz İklimi:** Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlıdır (Ege ve Akdeniz kıyıları).
  - **Karadeniz İklimi:** Her mevsim yağışlı, yazlar serin, kışlar ise kıyıda ılık geçer.
  - **Karasal İklim:** Yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve kar yağışlıdır (İç Anadolu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu).
- **Önemli Şehirleri:**
  - **Ankara:** Başkent ve idari merkez.
  - **İstanbul:** En büyük şehir, ekonomik, kültürel ve tarihi merkez.
  - **İzmir:** Önemli bir liman kenti ve ticaret merkezi.
  - **Bursa, Antalya, Adana, Gaziantep ve Konya** diğer önemli sanayi, tarım ve turizm merkezleridir.
- **Ekonomi:** Türkiye, dünyanın en büyük ekonomilerinden biri olup karma bir ekonomi yapısına sahiptir. G20 üyesidir; hizmet sektörü, sanayi ve tarım ekonominin temelini oluşturur.
- **Sanayi:** Otomotiv, tekstil, beyaz eşya, gıda işleme, kimya ve demir-çelik sektörleri oldukça gelişmiştir. Türkiye, Avrupa'nın önemli üretim üslerinden biridir.
- **Tarım:** Türkiye; **fındık, kayısı, incir ve kiraz** gibi ürünlerin üretiminde dünya lideridir. Ülke genelinde tahıllar, pamuk, tütün ve meyve-sebze üretimi yoğun olarak yapılır.
- **Hayvancılık:** İç ve Doğu Anadolu bölgelerinde **küçükbaş (koyun, keçi)** ve **büyükbaş** hayvancılık yaygındır. Ayrıca kümes hayvancılığı ve arıcılık (bal üretimi) önemli bir ekonomik faaliyettir.
- **Turizm:** Zengin tarihi mirası (İstanbul, Efes, Kapadokya gibi) ve güneş-deniz turizmi (Antalya, Muğla kıyıları) ile dünyanın **en çok turist çeken** ülkeleri arasında üst sıralarda yer alır.
- **Teknolojik Durumu:** Türkiye, özellikle **savunma sanayii (İHA/SİHA teknolojileri)**, havacılık, yerli otomobil üretimi (Togg) ve yazılım sektörlerinde önemli atılımlar yapmaktadır. Genç nüfusun etkisiyle dijital dönüşüm ve startup ekosistemi hızla büyümektedir.
- **Önemli Madenleri:** Türkiye, dünya **bor rezervlerinin** yaklaşık %73'üne sahiptir. Ayrıca **mermer, linyit, krom, demir, bakır, altın** ve feldspat gibi madenler bakımından zengindir.
- **Önemli Sanayi Dalları:** Otomotiv, tekstil ve hazır giyim, gıda işleme, **beyaz eşya (dayanıklı tüketim malları)**, demir-çelik, kimya ve inşaat malzemeleri sanayisi oldukça gelişmiştir.
- **İhraç Malları:** En önemli ihraç kalemleri arasında **motorlu kara taşıtları ve parçaları**, hazır giyim, makine ve mekanik cihazlar, demir-çelik ürünleri ile fındık, kayısı gibi tarım ürünleri yer alır.
- **İthal Malları:** Türkiye'nin en büyük ithalat kalemleri **enerji (petrol ve doğal gaz)**, altın, kıymetli madenler, kimyasal ürünler, elektrikli cihazlar ve otomobil aksamlarıdır.
- **Önemli Ulaşım Sistemleri:** Türkiye, gelişmiş bir **kara yolu** ağına sahiptir. Son yıllarda **Yüksek Hızlı Tren (YHT)** hatları ve İstanbul'daki **Marmaray** gibi raylı sistem projeleri büyük önem kazanmıştır. Ayrıca dünya çapında bir merkez olan İstanbul Havalimanı ve **Türk Hava Yolları (THY)** havacılıkta liderdir.
- **Önemli Spor Alanları:** En popüler spor **futboldur** ve İstanbul, Ankara, İzmir gibi illerde modern ve yüksek kapasiteli stadyumlar (Atatürk Olimpiyat Stadı gibi) bulunur. Ayrıca basketbol, voleybol tesisleri ve geleneksel güreş alanları (Edirne Kırkpınar gibi) spor kültüründe önemli yer tutar.
- **En Çok Tükettiği Yemekler:** Türk mutfağı çok zengindir. Temel tüketim maddesi **ekmektir**. En yaygın yemekler arasında **kebab türleri, lahmacun, pide, kuru fasulye, pilav, mercimek çorbası** ve çeşitli zeytinyağlılar yer alır. İçecek olarak ise **çay ve ayran** en çok tercih edilenlerdir.